RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 79.599/1/V
van 29 juli 2026

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van de regelgeving over dierenwelzijn, wat betreft de afstemming op de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024’

‡LW-CJHLDICD-HJFJQW‡

Op 17 juni 2026 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 3 augustus 2026*, een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering 'tot wijziging van de regelgeving over dierenwelzijn, wat betreft de afstemming op de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024'.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 23 juli 2026. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Toon MOONEN en Jonas RIEMSLAGH, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Yves DEPOORTER, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 29 juli 2026.

*

* Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juni en 15 augustus.

‡LW-CJH[LDICD-HJFIJQW‡

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt er in hoofdzaak toe diverse koninklijke besluiten en besluiten van de Vlaamse Regering die uitvoering gaven aan de wet van 14 augustus 1986 'betreffende de bescherming en het welzijn der dieren' aan te passen, teneinde ze in overeenstemming te brengen met de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 (hierna: de Codex), die in de plaats is gekomen van de wet van 14 augustus 1986.

Daarnaast zijn de artikelen 1 tot 3 van het ontwerp autonome bepalingen die bevoegdheden die in de Codex aan de Vlaamse Regering worden toegekend verder delegeren aan de Vlaamse minister bevoegd voor het dierenwelzijn (artikelen 1 en 2) en de secretaris-generaal van het departement Omgeving[1] aanwijzen voor het viseren en uitvoerbaar verklaren van het dwangbevel bedoeld in artikel 73 van de Codex (artikel 3). Artikel 52 van het ontwerp heft analoge bepalingen op in het besluit van de Vlaamse Regering van 23 november 2018 'tot wijziging van regelgeving met betrekking tot het dierenwelzijn, overgedragen in het kader van de zesde staatshervorming'.

De artikelen 7, 8, 10 en 11 van het ontwerp voeren in het koninklijk besluit van 23 september 1998 'betreffende de bescherming van dieren bij wedstrijden' nieuwe bepalingen in met het oog op het verzekeren van het welzijn van dieren die worden gebruikt voor wedstrijden en voorafgaande trainingen. Die bepalingen stemmen deels overeen met bepalingen van het koninklijk besluit van 12 maart 1999 'houdende de voorwaarden voor het verkrijgen van een afwijking van het verbod honden als last- en trekdier te gebruiken', dat bij artikel 74, 1°, van het ontwerp wordt opgeheven.

Artikel 38 van het ontwerp vervangt in het koninklijk besluit van 29 mei 2013 'betreffende de bescherming van proefdieren' een verwijzing naar de wet van 11 april 1994 'betreffende de openbaarheid van bestuur' door een verwijzing naar het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

Artikel 74, 2°, van het ontwerp heft het besluit van de Vlaamse Regering van 26 april 2019 'betreffende het slachten van kalveren' op dat zonder voorwerp is geworden.

[1] Zie artikel 3, 3°, van de Codex.

‡LW-CJH[LDICD-HJFIJQW‡

RECHTSGROND

3.1. De artikelen 1 en 2 van het ontwerp vinden rechtsgrond in de bepalingen van de Codex waarin aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid wordt toegekend die bij deze bepalingen van het ontwerp verder wordt gedelegeerd. Artikel 1 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 30, tweede lid, van de Codex en artikel 2 in artikel 64, § 1, eerste en tweede lid, van de Codex.

3.2. Artikel 3 vindt rechtsgrond in artikel 73, § 1, van de Codex, dat bepaalt dat het dwangbevel wordt geviseerd en uitvoerbaar verklaard door een of meer statutaire of contractuele personeelsleden die de Vlaamse Regering daarvoor aanwijst.

3.3. De artikelen 4 tot 6, 9, 12 tot 37, 39 tot 51 en 53 tot 73 van het ontwerp zijn wijzigingsbepalingen waarmee verwijzingen naar (onderdelen van) de wet van 14 augustus 1986 worden vervangen door verwijzingen naar (de overeenstemmende onderdelen van) de Codex. Voor deze bepalingen, die voor het overige geen inhoudelijke wijzigingen aanbrengen, kan gesteund worden op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, vervat in artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen', gelezen in samenhang met de Codex.[2]

Een voorbehoud moet evenwel worden gemaakt bij de artikelen 23 en 57 van het ontwerp in het licht van opmerking 5.

3.4. De artikelen 7, 8, 10, 11 en 74, 1°, van het ontwerp vinden rechtsgrond in artikel 25, tweede lid, 2°, van de Codex. Op grond van die bepaling kan de Vlaamse Regering de voorwaarden bepalen voor de organisatie van de activiteiten vermeld in het eerste lid, meer bepaald tentoonstellingen, demonstraties, africhting, enscenering, reclame, wedstrijden en voorafgaande trainingen, kermissen en andere gelegenheden tot vermaak van het publiek.

3.5. Artikel 38 van het ontwerp strekt tot wijziging van artikel 43 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013, dat de mededeling betreft van de "gegevens waarvan met toepassing van dit besluit kennis wordt gegeven en waarvan de bekendmaking schade zou kunnen berokkenen aan de in de hoofdstukken 3 en 4 bedoelde inrichtingen". Deze bepaling vindt rechtsgrond in de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, gelezen in samenhang met de bepalingen van hoofdstuk 9 van de Codex, die de dierproeven regelen.

3.6. Artikel 52 van het ontwerp heft de artikelen 24 tot 27 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 november 2018 op. Voor de opheffing van artikel 24 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 november 2018, waarover in de nota aan de Vlaamse Regering bij het ontwerp wordt opgemerkt dat het zonder voorwerp is geworden[3], kan rechtsgrond worden

[2] Hoewel dat ook mogelijk is, is het bijgevolg niet nodig om te steunen op de afzonderlijke rechtsgronden van elk van de te wijzigen bepalingen, zoals de bedoeling lijkt te zijn in de aanhef van het ontwerp en de door de gemachtigde bezorgde rechtsgrondentabel.

[3] Anders dan het geval was in artikel 6, § 3, van de wet van 14 augustus 1986, bepaalt artikel 25, tweede lid, 3°, van de Codex niet langer dat "met de door de Vlaamse Regering aangewezen personen" wordt samengewerkt om de controle van de in die bepalingen bedoelde wedstrijden te organiseren.

‡LW-CJH[LDICD-HJEJQW‡

gevonden in de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, gelezen in samenhang met de Codex. De op te heffen artikelen 25 tot 27 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 november 2018 hebben een gelijkaardige draagwijdte als de artikelen 1 tot 3 van het ontwerp en vinden rechtsgrond in dezelfde onderdelen van de Codex als die bepalingen.

3.7. Artikel 74, 2°, van het ontwerp vindt rechtsgrond in de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, gelezen in samenhang met de Codex.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. De aanhef moet in overeenstemming worden gebracht met hetgeen is opgemerkt met betrekking tot de rechtsgrond.

Artikel 23

5. Artikel 23 van het ontwerp vervangt in de eerste zin van artikel 1 van het koninklijk besluit van 16 juli 2009 'tot vaststelling van de lijst van niet voor productiedoeleinden gehouden zoogdieren die gehouden mogen worden' de verwijzing naar artikel 3*bis* van de wet van 14 augustus 1986 door een verwijzing naar artikel 8 van de Codex. Krachtens de te wijzigen zin is artikel 3*bis* van de wet van 14 augustus 1986, voor wat de niet voor productiedoeleinden gehouden zoogdieren betreft, in werking getreden op de datum van inwerkingtreding van dat besluit.

Een inwerkingtredingsbepaling kent volledige uitwerking op het ogenblik waarop de inwerkingtreding plaatsvindt. De latere wijziging of opheffing van die bepaling heeft geen gevolgen.[4] Aangezien de wijziging die artikel 23 van het ontwerp beoogt aan te brengen zinloos is, dient deze bepaling uit het ontwerp te worden weggelaten.

Deze opmerking geldt op overeenkomstige wijze voor artikel 57 van het ontwerp, dat ertoe strekt in artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2019 'tot vaststelling van de lijst van reptielen die gehouden mogen worden', dat eveneens de gedeeltelijke inwerkingtreding van artikel 3*bis* van de wet van 14 augustus 1986 regelt, de verwijzing naar die wetsbepaling te vervangen door een verwijzing naar artikel 8 van de Codex.

Artikel 38

6. Het te wijzigen artikel 43 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 geldt "onverminderd de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur en de wet van

[4] Bovendien zijn de paragrafen 2 tot 4 van artikel 8 reeds in werking getreden op 1 januari 2025 (artikel 86 van de Codex). Indien het de bedoeling is om artikel 8, § 1, in werking te stellen, moet het ontwerp worden aangevuld met een bepaling die dat uitdrukkelijk regelt. Voor een dergelijke bepaling kan rechtsgrond worden gevonden in artikel 86, 1°, van de Codex, op grond waarvan artikel 8, § 1, van de Codex in werking treedt op een datum die de Vlaamse Regering bepaalt. In dat geval moet de rubriek 'Rechtsgronden' van de aanhef dienovereenkomstig worden aangevuld.

‡LW-CH[LDICD-HFEJQW‡

5 augustus 2006 betreffende de toegang van het publiek tot milieu-informatie". Artikel 38 vervangt de verwijzing naar de wet van 11 april 1994 door een verwijzing naar het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

De verwijzing naar het Bestuursdecreet, waarvan de regeling inzake de toegang tot bestuursdocumenten ook betrekking heeft op de toegang tot milieu-informatie, moet in de plaats komen van de verwijzing naar zowel de wet van 11 april 1994 als de wet van 5 augustus 2006 'betreffende de toegang van het publiek tot milieu-informatie'.

Artikel 41

7. Artikel 41 van het ontwerp strekt ertoe in artikel 7, § 1, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 februari 2016 'betreffende de bescherming van dieren bij het slachten of doden' de verwijzing naar de wet van 14 augustus 1986 te vervangen door een verwijzing naar de Codex.

De te wijzigen bepaling luidt als volgt:

"De dienst levert het getuigschrift van vakbekwaamheid als bedoeld in artikel 17, lid 4, van de verordening af aan personen die :

1° overeenkomstig artikel 21, lid 6, van de verordening, onverminderd een besluit van een rechterlijke autoriteit of een bevoegde autoriteit tot instelling van een verbod op het behandelen van dieren, een schriftelijke verklaring overleggen die bevestigt dat ze zich in de drie jaar voorafgaand aan de datum van de aanvraag niet schuldig hebben gemaakt aan ernstige overtredingen van de communautaire wetgeving inzake de bescherming van dieren en/of de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, en de uitvoeringsbesluiten ervan;

(…)."

De enkele vervanging van de wet van 14 augustus 1986 door de Codex in deze bepaling kan tot gevolg hebben dat de bevestigende verklaring kan worden overgelegd, ook al heeft de betrokken persoon zich schuldig gemaakt aan ernstige overtredingen van die wet in de drie jaar voorafgaand aan de datum van de aanvraag en voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Codex. Op zijn minst dreigt op dat punt rechtsonzekerheid te ontstaan. Om dat te voorkomen kunnen, zolang dat relevant is, zowel de wet van 14 augustus 1986 als de Codex in deze bepaling worden vermeld.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Yves DEPOORTER Pierre LEFRANC

‡LW-CJHILDICD-HJFJQW‡